

року № 178 «Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 року № 85» встановлено граничну чисельність апарату ДФС – 2 186 чол. (скорочення порівняно з Міндоходів на 10,4 відс.) та її територіальних органів – 56 640 чол. (скорочення на 10 відсотків).

Одним із першочергових завдань для Державної фіскальної служби на сьогодні є безумовне забезпечення виконання показників наповнення бюджету. Державна фіскальна служба України забезпечує найбільшу частку доходів Зведеного бюджету України – 89 відсотків. Зокрема, до Зведеного бюджету України забезпечено 425 млрд. грн. платежів, що на 12,2 млрд. грн, або на 3 відс., більше попереднього року.

Поряд із фіскальною спрямованістю діяльності Державної фіскальної служби України не менш суттєвими, як ми вважаємо, є її обслуговуюча, контролююча і правоохоронна спрямованість. Так, обслуговуюча спрямованість діяльності об'єднаного фіскального органу, в основному, полягає у створенні сприятливих умов для сплати податків, зборів та інших соціальних платежів їх платниками та дотримання ними законодавства у податковій, митній сфері та сфері адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування шляхом надання їм якісних послуг у перелічених сферах. У свою чергу, контролююча та правоохоронна спрямованість діяльності Державної фіскальної служби України безумовно тісно пов'язані між собою та проявляються у контролі за дотриманням населенням держави норм законодавства у податковій, митній сфері та у сфері адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування, а також, відповідно, у попередженні, виявленні та усуненні порушень норм законодавства ним у згаданих сферах шляхом вчинення законодавчо визначених дій. Із вище окресленого випливає відповідний висновок про характер спрямованості діяльності Державної фіскальної служби України, що має чотири складові, серед яких фіскальна, обслуговуюча, контролююча та правоохоронна.

Таким чином, митні органи України - це державні органи, основним призначенням яких є сприяння реалізації громадянами та суб'єктами господарювання свого права на переміщення товарів, предметів, транспортних засобів через митний кордон, організація контролю за дотриманням суб'єктами переміщення митного законодавства, застосування заходів реалізації митної політики та створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності, забезпечення безпеки суспільства та захисту митних інтересів України. Митні органи є суб'єктами митних правовідносин зі спеціальним статусом, що обумовлений владною природою та специфікою правовідносин у галузі митної справи.

Дослідження теми митних органів як учасників митних правовідносин має важливе значення для з'ясування правової природи митних правовідносин, аналізу відповідності функціональної складової митних органів правовому закріпленню компетенції митних органів та їх правовому статусу.

Література:

1. Управління в митній службі / за заг. ред. Ю. Д. Кунєва. - К. : Центр навч. л-ри, 2013. - 408 с.
2. Актуальні питання теорії та практики митної справи: монографія; за заг. ред. І.Г. Бережнюка. - Хмельницький. : ПП Мельник А.А., 2013. - 428 с. - (Митна справа в Україні. Том 21).

Ірина Мартинюк

Тернопільській національний економічний університет
Науковий керівник: кан. екон. наук, ст. викладач Дмитрів В.І.

СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Одним із спеціальних податкових режимів в Україні є спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Суть спрощеної системи оподаткування полягає у заміні

сплати встановлених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів) сплатою єдиного податку та застосуванні спрощеної форми ведення бухгалтерського обліку та звітності. [1]

Спрощена система оподаткування має багато переваг, основними з яких є:

- зменшується кількість податків і зборів, що сплачуються;
- не потрібно додаткових знань в оподаткуванні даного податку;
- спрощено оформлення податкової звітності;
- надається право вибору реєстрації як платника ПДВ;
- сфера застосування єдиного податку набагато ширша. [2]

Єдиний податок звільняє платників від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з таких податків і зборів як податку на прибуток підприємств; податку на доходи фізичних осіб у частині доходів, що отримані в результаті господарської діяльності фізичної особи та оподатковані згідно з цією главою; податку на додану вартість з операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, крім податку на додану вартість, що сплачується фізичними особами та юридичними особами, які обрали ставку єдиного податку, зі сплатою податку на додану вартість; земельного податку, крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються ними для провадження господарської діяльності та інші. [3]

Розвиток економіки в Україні за останній період яскраво виражає важливість спрощеної системи оподаткування. Єдиний податок забезпечує розвиток малих підприємств, які в свою чергу розвивають економіку країни. Значущість цього сектору економіки полягає у збільшенні кількості зайнятого населення, що в результаті підвищує рівень доходу населення. Це призводить до зростання сукупного попиту, внаслідок чого збільшується виробництво. Саме малий бізнес формує значну частку ВВП, впроваджує нові інновації. Підтримка малого бізнесу з боку держави, через спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, є рушійною силою для покращення економічно становища в країні.

Проте, недосконалість у сфері застосування спрощеної системи оподаткування несе за собою ряд негативних наслідків для уряду країни. Одним з таких є низька фіскальна ефективність, так як знижуються реальні доходи бюджету від справляння єдиного податку внаслідок впливу інфляційного чинника.[4] Також, значна частина суб'єктів підприємницької діяльності, які застосовують спрощену систему оподаткування, займаються мінімізацією оподаткування власного доходу або є учасниками схем уникнення від сплати податків. Крім цього, через застосування спрощеної системи оподаткування значно мінімізують свої податкові зобов'язання безліч осіб, які займаються професійною діяльністю (приватні лікарі, консультанти, адвокати тощо). Їх оплата праці є досить високою, але податки вони сплачують мінімальні.

Однак, не слід робити висновків, що скасування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності принесе хороші результати. На нашу думку, наслідком такого явища стане значна тінізація економіки. Адже не всі суб'єкти малого бізнесу матимуть змогу перейти на загальну систему оподаткування. Це може зменшити наявні доходи до бюджету.

На наш погляд, головною метою запровадження спрощеної системи оподаткування є досягнення більш соціальних, ніж економічних цілей. Так як спрощена система для суб'єктів малого підприємництва забезпечує реалізацію принципу соціальної справедливості оподаткування, коли рівень податкового навантаження відповідає рівню можливостей сплачувати податки. Саме завдяки зниженню податкового навантаження й спрощенню механізму адміністрування сплати податків створюються сприятливі умови для самозайнятості працездатного населення і послаблюється соціальна напруга в країні без витрат бюджетних коштів, а також створюється багато робочих місць.

Література:

1. Податковий кодекс України від 01.02.2016р. № 2755-17 // Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Деркач Ю.А., Чубай В.М. Спрощені системи оподаткування: переваги, недоліки та шляхи їх усунення/Ю.А. Деркач, В.М.Чубай// Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – №6. – с. 155-162.

3. Лебідь А. Ю. Особливості спрощеної системи оподаткування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua>.

4. Брижань І. А. Реформування системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва як один із заходів державної підтримки їх розвитку / І. А. Брижань, О. О. Олійник // Економіка і регіони. – 2009. – № 2. – С. 3–6.

Дмитро Матвій

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: кан. екон. наук, доцент Амбрик Л. П.

ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МИТНИМИ РИЗИКАМИ В УКРАЇНІ

Динамізм сучасного економічного простору вимагає від учасників економічних відносин своєчасного реагування на ризики, з якими вони стикаються у своїй діяльності. Особливо це стосується зовнішньоекономічної діяльності, тісно пов'язаної з інтеграційними і глобалізаційними процесами та економічними особливостями країн-контрагентів [1, с. 91].

Розширення міжнародних зв'язків, невідпинний розвиток зовнішньоекономічної діяльності, формування нових світогосподарських відносин передбачає постійне вдосконалення та проведення кардинальних змін в управлінні митними ризиками. Реалізація державної митної справи передбачає забезпечення балансу між регуляторним контролем і сприянням міжнародній торгівлі, при цьому, виникають митні ризики та ризики в управлінні митними органами, що у своїй сукупності утворюють цілу систему, що є суттєвою перепорою на шляху для виконання державних функцій. Чітке уявлення про всю множину ризиків та взаємозв'язок між ними є важливою умовою мінімізації їх негативних наслідків та підвищення ефективності здійснення державної митної справи [1, с. 91].

Дослідженню питань, пов'язаних із управлінням митними ризиками, присвячені праці І. Бережнюка, А. Войцещука, С. Галько, П. Пашка, П. Пісного, С. Терещенка та інших науковців.

Постійна робота з мінімізації ризиків – невід'ємна складова ефективного функціонування будь-якої організації, в тому числі митної служби України, як системи з власною внутрішньою структурою та широкими зовнішніми зворотними зв'язками. Тісне співробітництво України із Європейським Союзом (ЄС), як на рівні країн-учасниць, так і на рівні структурних підрозділів митних установ, доступ до спеціалізованих баз даних ЄС сприятиме успішному наповненню системи управління митними ризиками в нашій державі.

Корисним може бути досвід польських колег щодо розвитку вітчизняної системи управління ризиками на регіональному рівні. Суттєвими перевагами, що сприяють успішному застосуванню методів управління ризиками в митній адміністрації Республіки Польща є також нормативно-правове забезпечення цього питання в законодавстві ЄС, зокрема в Митному кодексі ЄС, розвинена інфраструктура митних органів, забезпечення необхідними технічними засобами митного контролю [2].

Слід зазначити, що на сучасному етапі базовим регуляторним актом, що закріплює ключові положення з управління ризиками митними адміністраціями країн-членів та забезпечення безпеки кордонів ЄС, є Митний кодекс Співтовариства. Відносно країн, які орієнтовані на приєднання до ЄС, серед яких й Україна, на основі кращих європейських практик Єврокомісією розроблено практичні рекомендації для 22 ключових областей митного регулювання, зокрема, управління ризиками, які спрямовані на модернізацію митних служб відповідно до вимог ЄС. При цьому, управління ризиками в країнах ЄС сьогодні орієнтоване на визначення не стільки товарних властивостей вантажів, як на оцінку діяльності конкретних учасників зовнішньоекономічної діяльності, оскільки адекватне